

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LO DRAMA DE BRUSELAS.

SCICIDI DEL GENERAL BOULANGER.

SANT ANDRÉU... QUI TROBA ES SEU.

A idea de atormentar á las poblacions que s' extenen pels alrededores de Barcelona com una corona teixida pel treball e incensada pel fum del vapor, no es cosa de ahir: es una idea vella, un propòsit madurament deliberat que conta ja una fetxa un tant remota.

Desde que Sans, Gracia, Sant Martí de Provencals y Sant Andréu de Palomar alentan ideas democráticas, convertintse en lo que son realment, en lo sobreixidor de l'activitat industrial y dels sentiments republicans de la capital de Catalunya; desde l'moment

precis en que se las veje resoltas y decididas á treballar ab las mans pera atanyar lo pa de la vida y ab lo cap y ab lo cor per conquistar la dignitat republicana, no faltaren certs tipos, qu' empunyant las estisoras del caciquisme, diguessen:

—Ola, noyas: ¿de manera que vosaltras teniu tendencias á volar ab tota llibertat? Donchs esperéuvs una miqueta, que aquí estém nosaltres pera tallarvos las alas.

Y en tot lo que portém de restauració y de regencia, á Sans, á Gracia, á Sant Martí y á Sant Andréu, no s' ha fet més que cohibir las expansions naturals de sos habitants, privantlos de regirse y governarse d'acort ab los impulsos de la seva conciencia.

Pobles esencialment republicans han hagut de suportar totas las ignominias del caciquisme monárquich.

Quan lo cens electoral estava restringit, s' amañavan las llistas de tal manera, que de las urnas electorals sortia sempre triuntant la suprema voluntat dels cacichs, l' un dia fusionistas, l' altre dia conservadors, tan propensos als abusos y á las arbitrariedades los uns com los altres.

Al cens restringit succehi l' régimen del sufragi universal. Semblava que 'ls pobles havian de recobrar ab lo dret de votar, la facultat de donarse 'ls representants més dignes de la seva confiança. Pero las trápalas y las indignitats que 's cometeren per ensorrar la candidatura del Sr. Salmerón vingueren á indicar de una manera clara, que un cambi en la legislació res significa quan los abusos subsisteixen. tal com lo millor blat deixa de germinar quan lo camp está brut y tot ell apoderat de malas herbas.

Vingueren las eleccions municipals, y á pesar de que 'ls republicans feren en ellas un brillant paper, la sola existencia de un petit grupo de monárquichs en cada ajuntament, bastava y sobrava per tirarho tot en orris.

Lo poble nombra 'ls regidors; es republicà y tria republicans; pero 'l govern nombra l' alcalde; y com lo govern es monárquich, tria á un monárquich per confiarli la vara. Y aquí tenen explicada la existencia de aquests alcaldes sense autoritat moral, sense prestigi y sense afección entre 'ls seus administrats, en mans dels quals la vara 's converteix tot seguit en un garrot, per qual motiu se pronuncia immediatament un dualisme dintre de las corporacions municipals, que al poch rato sol traduhirse en los més incalificables escándols.

De aquest planté d' alcaldes de real ordre, 'l de Sant Andréu de Palomar s' anava enfilant com una carbasera. ¡Y quina manera de creixer!...

L' Ajuntament en massa no era res al costat d' ell. Ell alsava las sessions quan veyia que anavan mal dadas; ell feya redactar las actas á la mida del seu gust, y quan ningú volia aprobárlas hi las aprobava ell tot sol y aixó bastava. Ell treya y nombrava empleats al seu capritxo... Perque, vamos á veure, ¿era ó no era ell alcalde de real ordre?

Si se li hagués dit que la ley municipal imposa certas obligacions qu' ell deixava de cumplir, l' Alcalde de Sant Andréu de Palomar era molt capàs de respondre:

—De ley municipal no 'n coneix més que una, que la guardo per mi tot sol. Y la méva ley municipal no conté més que un article: «Article únich:—Los alcaldes de real ordre farán sempre lo que 'ls donga la real gana.»

Y aixis tal com ho sentia ho feya.

Fins que un dia, tals han sigut sas tropelias, lo governador de la provincia, vivament excitat pels vebins de Sant Andréu, va resoldre pendre cartas en aquest joch. Si no ell en persona, un seu delegat se presentá á Sant Andréu de Palomar á presenciar una sessió del Ajuntament. Al alcalde de real ordre li doná la real gana de posarse malalt, desairant aixis á la primera autoritat de la Provincia. La malaltia no devia ser tan grave que li impedís de presentarse pocas horas després á la Casa consistorial á impedir que 's redactés l'

acta, apagant lo gas y trayent als regidors ab mals modos del local del Consistori.

—Miri—va dirli algú—que 'l governador de la provincia...

—¡Qui parla del governador de la provincia!...—exclama 'l sulfurat alcalde.—Aquí no hi ha més autoritat que jo... ¡Jo soch l' amo!... ¡Jo soch l' alcalde de Real Ordre!...

Y per aquest istil aná desbarrant, mentres va quedant corda.

Naturalment, un destrempament tan colosal no havia de quedar aixis com aixis, y per evitar que un minyó de tanta empresa, fés una carrera politica massa rápida, algú 'l va obligar á abandonar la codiciada vara, aquell alsaprem, semblant á la palanca de Arquimedes, ab que l' alcalde de Sant Andréu de Palomar s' havia proposat desquiciar lo mon.

Pero encare li quedava una esperança. —¡D. Manuel no m' abandonarà!—diuhen que digué quan se vegé la tamborinada a sobre.

¡Y vingan telegramas á Madrid, ahont se trobava llavors l' heréu Pantorrillas, sol radiant de tot aquest sistema planetari de cacichs més ó menos grossos!

«Me destitueixen: corri á salvarme.»—telegrafia l' alcalde.

Y l' heréu Pantorrillas, en lo tren més immediat s' embarcava de nou cap á Barcelona. Quan lo tren passava per Sant Andréu, y 's detenia curts instants davant dels tallers de la companyia, preguntava ansiós á un carrilayre:

—¿Sabria dirme si aquí á Sant Andréu passa alguna cosa?

Lo carrilayre li va respondre: —No sé que passi res més, sino que ha comensat la matansa de tocinos.

L' heréu Pantorrillas se va veure perdut. ¿Cóm ressucitar los cadavers? Aixó no ho feya sino Jesucrist, y 'l poder del caciquisme no alcanza encare á fer miracles.

De totas maneras, D. Manuel ho va intentar, y no lo grantho, perque en aquest particular lo Sr. Vivanco, governador de la provincia, ha sapigut mantenir la seva autoritat á la deguda altura, va tenir un terrible incomodo y fins diuhen que va sentirse un gran formigor á las pantorrillas. Sintoma funest que l' ha obligat á anarse n' á pendre banys.

Resultat: l' alcalde de Sant Andréu, á las capsas. Y l' heréu Pantorrillas, als banys de la Garriga. Sant Andréu... qui troba es seu.

P. K.

A no sols segueix en Cánovas la politica fusionista, sino que d' un quan temps ensa imita á n' en Sagasta en tot y per tot.

¿Se li tira á sobre una qüestió peliaguda? L' aplassa: igual qu' en Sagasta.

¿No t'è medis hábils de aplasarla? Se fingeix malalt y 's fica

al llit.

¡Oh portentós talent del Mónstruo!... Sols una assignatura 't faltava cursar y ja n' ets mestre. La gramática parda.

Mentres la Bolsa baixa, 'ls cambis de París y Londres pujan de dia en dia.

L' abisme de la banca rota y de la miseria del país se va aixamplant per moments.

¡Y 'ls conservadors, tranquils com si tal cosa! Lo que dirán ells:—Qu' Espanya desaparegui: millor. Aixis no quedará ningú per malehir la nostra memoria.

Estadística curiosa:

De 2 542 emperadors y reys que han existit en xeixanta quatre nacions, 299 han sigut destronats, 74 han abdicat, 20 s' han suicidat, 44 s' han tornat bojós, 100 han sucumbit sobre 'l camp de batalla, 123 han sigut fets presoners, 28 han sigut declarats mártirs, 154 han sigut assassinats, 72 envenenats y 180 sentenciats á mort.

De manera que casi la meytat han tingut mala fi. ¿Y encare voldrán que no siguem adversaris resoltos de la institució monárquica?

Se n' ha de ser fins per evitar molts crims y desgracias que d' altra manera no succehirian.

Cosas d' ells.

Tracta en Cánovas de nombrar president del Tribunal suprem al seu amigatxo D. Emilio Bravo.

—La justicia bèn entesa—dira D. Antón—consisteix en colocar als amichs.

Y ategirà:—En colocar als amichs y en reventar als adversaris.

Perque han de saber que 'l tal Sr. Bravo, amich d' en Cánovas, está tronat ab en Silvela.

Y si en Silvela surt del ministeri y reanuda la carrera de advocat, y 's troba 'l Tribunal suprem presidit pel Sr. Bravo... adios mis pleitos.

Al veure cosas aixis, un trist pensament m' entregan: si ells ab ells aixi 's mossegan ¡qué farán contra 'l país!

Vajan sumant:

Primer, inundacions com las de Consuegra y Almería. A continuació, catástrofes ferrocarrileras com la de Quintanilleja.

Immediatament després, incendis com lo de Santander.

Tots los elements se conjuran contra 'ls conservadors: l' aygua á Consuegra y Almería, lo foch á Santander y l' ayre convertit en vapor á Quintanilleja.

«¡Y aunque se hunda el abismo D. Antonio siempre el mismo.»

Lo Banch d' Espanya ha posat en circulació un número de bitllets molt superior á las reservas metálicas que, segons la legislació vigent, hauria de tenir en caixa.

—Pero senyors, ¿y la ley? ¡La ley! Tractantse de aquest establiment de crédito privilegiat, calculin que la ley es un pegat en un banch!

La enemistat entre en Cánovas y en Silvela se tradueix en rivalitats entre 'l comisari regi y 'l delegat del govern, que han anat á Consuegra á socorre las victimas de las inundacions.

Basta saber que si l' un ha sigut nombrat per en Cánovas, l' altre ho ha sigut per en Silvela, perque 's comprenga qu' en lloch de aunar los seus esforços en pro de tants y tants desgraciats, se combatin desesperadament, fent victimas de las rivalitats politics á las victimas de las inclemencias de la naturalesa.

¿Y no hi haurá una bona inundació que 'ns lliuri y 'ns preservi de aquesta politica conservadora, tan repugnant y asquerosa?

Mossén Vicens (aquest mossén Vicens lo pronunciuho dirigint la veu á Hostatrichs).

Mossén Vicens: vosté que pertany á la confraria dels que predicen en favor de la santificació de las festas, ¿faría 'l favor de dirme si es licit que 'ls obrers treballin en dia festiu en lo Centre Católich de la seva barriada?

Li pregunto perque, segons tinch entes, vosté paga las obras del indicat Centre Católich.

De manera que: ó bé no es cert lo que predica, ó bé falta al seu deber religiós en lo que practica.

Ara trihi, y al ferho procuri que no li escapi 'l riure. ¿Ho sent Mossén Vicens?

Llegeixo:

«Un gran número de petits accionistas del Banch de Tortosa, tractan de demanar junta extraordinaria á fi d' estudiar cert prestam fet á D. Teodoro Gonzalez, ab hipoteca de una fábrica de farina situada á Tivenys, qual fábrica esta tancada, al mateix temps que 'l seu amo no paga 'ls interessos del indicat deute.»

¡Pobre Sr. González! Està tan ocupat ab las obligacions que li imposa lo càrrech de pantorrillas tortosí, que no es estrany que haja tancat la fabrica de farinas y que no 's recordi de res.

¡Per moldre farina está 'l Sr. González! ¡En tot cas, per moldre costellas!

Se deya dias endarrera que 'l general Blanco deixaria la Capitanía general de Catalunya, atribuhinli excessiva condescendencia y uns procediments massa humanitaris.

Per ara podém dir que 'l simpálich general continuarà aquí, pesi á qui pesi.

Los que 'l voldrian fora de Barcelona, lo qu' es aquesta vegada no han fet blanco.

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Pallejá brama desafortadament desde la trona contra 'ls joves y las noyas que tenen relaciones massa temps, dihent que incorren en pecat mortal al passar tants dias inútils. Y recomana á las noyas que no 's fihin dels promesos, perque quan aquests se troban al seu costat fan l' ofici de dimonis. Los que fan l' ofici de dimonis son los casats si las sevas donas s' arriman massa als capellans. Tant es aixis, que molts cops als casats que 's troban en aquest cas, fins los hi surten banyas.

Me diuhen de Olesa de Montserrat que 'ls dias 17 y 18 del actual se celebrarán en los salons del Centro instructiu democrálich los exámens dels alumnos concurrents á las escuelas laicas. Ja ho saben los demócratas olesans.

L' alcalde de Balaguer, qu' es un carca dels més decidits, no 's recata de dir que si aixis com governa una ciutat gobernés la nació, posaría desseguida 'l Tribunal del Sant Ofici. Sens dupte, animat del intent de fastidiar als seus representats, permet que permaneixin ensolsiadas dos llosas de una claveguera que atravesa la Plassa Major, de tal manera, que no passa dia sense que alguna persona ó algun animal tropessi á riscos de desnucarse. Per assegurar més lo tret á Balaguer no s' encenen fanals, ab lo qual acaba de probar aquell famós alcalde, que á més de partidari de la Inquisició, es enemich acérrim de las llums.

Los Centros liberals de Riudoms, desitjant acudir en auxili dels desgraciats de Consuegra y Almería, efectuant una qüestació pública, invitaren al Centro carlista,

considerant que per practicar la caritat s'ha de prescindir de tot, inclús de las ideas. La Junta del centro carcunda respongué que considerava inútil la invitació: que pèls morts pregaria, y que en quant als vius si se 'ls havia d'enviar alguna cosa ho farien per conducte de l'autoritat eclesiàstica. Lo poble de Riudoms acullí molt bè y secundà noblement la iniciativa dels liberals, censurant la conducta de la carcunderia incòpax no ja de realisar un acte de noblesa, sino ni tan siquiera de compèndre'l. Pitjor per ells!

Arrepentida la nuvia de un jove de Benisanet de caxarse únicament pèl civil com aquest intentava, anaren á trobar al rector perque 'ls arreglés per l'eclesiàstich La cosa s'consultá ab lo bisbe y 'l bisbe la deixá á las mans del mateix rector, lo qual se comprometé á compondre aquell tinglado, mediant lo pago de 10 duros. Al dia següent lo nuvi anava á ferlos efectius, y llavors l'ensotanat tingué la barra de dirli, que no eran 10 los qu' volia, sino 16, en vista de lo qual, tant lo nuvi com la nuvia resolgueren prescindir dels serveys de un eclesiàstich tant interessat, valentse exclusivament del civil. Pero per tirar las coses endavant necess tavan la fe de pila, y l' rector se negá á entregarla si no li pagavan á més de la pesseta que la fe de batisme val 5 pessetas 25 céntims per haver fet diligencias que ningú ll havia manat que fes. Sigué necessari acudir al juje municipal, y per fi 'ls contrayents no tingeren altre remey que aflixar la mosca. Lo matrimoni civil s'efectuá á Mora de Ebro ab tota felicitat, y al tornar los nuvis á Benisanet, sigueren rebuts ab gran alegria y obsequis ab l' Himne de Riego. Qui tot ho vol tot ho pert Per massa golafre l' rector de Benisanet ha perdut diners y feligresos

la nostra separació: es lo martiri de l' ausencia, es lo neguit perpetuo per tu y per mi ¡Fuig! Jo t'acompanyaré. Viurém felissos: nos estimarém: ningú serà capás de separarnos. ¿No val més, per ventura l' meu amor, que la possessió del poder? ¿No valch més jo per tu que la Fransa?

Boulanger fascinat seguí lo consell de la seva enamorada. Fugí; s' reuní ab ella. Tant com la seva causa s' anava desmoronant, anava en augment l' amor que sentia per aquella dona. Abandoná la seva causa, desdenyá als seus partidaris, sacrificá la fortuna y la gloria al amor.

Pero ¡ay! ¡qué terrible es devegadas la Naturalesa, en los seus designis!

Mme. Bonnemain, com la seva tocava de la Dama de las Camelias, portava feya temps la mort en los pulmóns. Las passions amorosas son un dels incentius més terribles de las tissis. En poch temps se consumí del tot la flama vital de aquella desventurada. A Brusselas morí: en lo cementiri de aquella capital sigué enterrada.

Terrible cop per Boulanger! Desde l' instant que perdé aquella dona, perdé la serenitat, la calma, la rahó. La existencia se li feu pesada, insoportable. Se trobá sol y anadat.

Un matí se'n aná al sepulcre en lo qual descansavan los restos de la dona idolatrada. Sembrá algunas flors sobre la sepultura, empunyá un revólver de ordenansa, y sens més que arronsá l' dit índice salvá en un instant la inmensa distancia que media entre l' ser y l' no ser.

Inesperat eplech de una existencia borrascosa. Desollás de una historia novelesca, en la qual jugan los principals papers l' amor y l' ambició.

La CAMPANA DE GRACIA creu satisfacer la legítima curiositat de sos numerosos lectores, publicant lo retrato de madame Bonnemain que tan forta passió lográ inspirar á Boulanger y una reproducció de la escena del suicidi del famós general.

la més estrambótica,
la més e-tupenda,
la més seductora,
la més admirable,
la més assombrosa...
¡¡fa dos ó tres dias
que 'ls carrils no xocan!!

C. GUMÁ.

LO VIATJE DEL POLLO.

NOVELA POLITICA, EN QUATRE CAPITULS.

I ANTEQUERA.

ENYRET, acaba d' arribar aquesta carta per vosté.

—Vinga!

En Romero estripa l' sobre ab má nerviosa y llegeix:

«Amich D Francisco: L' espero »pera posarme d' acort ab vosté, »ferlo ministre y donarli tot lo que »vulga. Es cosa urgentíssima.

Seu sempre:

Cánovas.»

Sense mirar la fetxa ni entretenirse ab més averiguacions, en Romero s' fica la carta á la butxaca y diu precipitadament á la criadaeta:

—¡orra! Enllustram las botas, pósam unas quantas avellanias y figas á la maleta y báixam lo parayguas.

—¿Que se'n va?

—Si de Madrid m' envían á buscar per nombrarme ministre. Cuyta, no gansejis, que D. Anton m' espera...

II

PÈL CAMÍ:

Lo tren va corrent com un caball desbocat, atravesant planuras, crasant ritus y saltant montanyas.

En Romero, mentres tant, ab lo bras apoyat en la finestra del wagó contempla l' panorama y tira càlculs.

—Se coneix—murmura en veu baixa—que 'ls conservadors me necessitan. Lo partit deu estar debilitat; en Silvela s' haurá convensut de que sense la meva travessura no s' pot fer res y ha arriat velas. ¡Al últim han hagut d' humiliarse! Bueno: lo que importa ara es treure partit de las circunsancias...

Queda un moment silenciós y continúa:

—Qui t' ase fa l' preu. Ells me venen á trobar: luego jo soch lo qui tinch l' ase... ¿Qué demanaré?... ¡Pse! Una cartera per mi, un'altra per en Bosch y Fustegueras... y... y... para de contar. Si l' partit lo formem exclusivament en Bosch y Fustegueras y jo, sent ministros jo y ell, ja s' pot dir que tots los reformistas som ministros...

Un gran espatech que estalla en aquell instant treu al pollo de las sevas meditacions.

—¡Ay!—exclama—¿un xoque?

Nó. Es senzillament en Bosch que acompanyat de quatre vehíns seus ha anat á la estació á cridar ¡viva!

Aquesta es la causa del espatech. En Romero acaba d' entrar á Madrid.

III

LO POLLO Á LA CORT.

Tothom se fa creus de la seva arribada.

Los amichs del d' Antequera—dos ó tres, á tot estirar—corran á posarse á las sevas ordres y á preguntarli quinas novedats porta.

—Quinas, preguntéu? Que demá á aquesta hora ja m' passejaré per aquets carrers en cotxe de ministre y la cartera sota l' bras.

Deu minuts després tot Madrid comenta la noticia, abul-tantla y desfigurantla d' un modo atros.

—Diu que en Romero ja s' passeja pèls carrers de Madrid ab la cartera sota l' aixella.

—Jo l' he vist en cotxe de ministre.

—A mi m' ha semblat que era lo del president del ministeri... ¡No estaria mal que suplantés á n' en Cánovas!...

IV

LA CONFERENCIA.

Entre tant lo pollo no pert lo temps. S' espolsa, s' respalla s' dona una mirada á la dentadura per veure si li ha crescut gayre y s' encamina resoltament á casa del senyor Cánovas.

Lo monstro l' reb ab una oficiositat molt marcada.

—¡Hola, Romero! ¿vosté per aquí?

Aquesta pregunta desconcerta al pollo.

—¿Com s' entén?—exclama:—¿que no m' esperava per ventura?

—¿Jo? No senyor: ¿per qué volia que l' esperés.

—¿Es dir que vosté no m' ha enviat aquesta carta?

Lo monstro llegeix la epistula que l' pollo li ensenya y s' queda somrihent.

—No, senyor—replica ab molta calma:—no li he enviada jo y lo raro es que vosté no haja conegut la lletra.

—Ja veurá... la mateixa emoció... la...

—Ni s' haja fixat en la fetxa.

—¿Qué? ¿quina fetxa porta?

—Vegi.—

En Romero llegeix en veu alta:

—Madrid, 28 de Desembre... De modo que...

—Que ha sigut victima d' una broma.

—Pero l' 28 de Desembre es del any passat ó d' aquest?

—Tant se val siga adelantada, siga atrassada, sempre resulta que es una carta d' ignocents.—

Lo pollo s' posa á plorar. Entre tant, en lo ministeri de la Governació, en Silvela está rihent com un ximple.

FANTÁSTICH.

En preparació
ALMANACH de la CAMPANA DE GRACIA

PERA 1892

Los corresponsals que vulgan estar ben servits, poden ja comensar a fer lo pedido.

MME. BONNEMAIN, la amant de Boulanger.

LO DRAMA DE BRUSSELAS.

A noticia de que l' general Boulanger havia posat fi á la seva vida aventurera, suicidantse sobre l' sepulcre de la seva amant enterrada en lo cementiri de Bruselas, se difundí per tot lo mon en un instant.

Tal sigué la vida de aquest home que un dia posa en perill la existencia de la República

francesa y la pau d' Europa, que la seva mort novelesca en alt grau, per forza havia de interessar á tothom

Tal vegada Boulanger no sigué tot lo que hauria pogut á causa de la ardenta passió amorosa que feya temps lo tenia abstret enterament.

¿Quí 'ns diu que no realisá algunas de las aventuras perillosas á que las circunstancias l' arrastravan fatalment, per haverho evitat l' amor que sentia á Mme. Margarida Bonnemain? ¿Quí 'ns assegura que quan se trobava en vigíllias de donar la batalla al govern republicá aquesta dona, que l' estimava ab passió boja, no lográ detenirlo entre sos brassos?

Deixá escapar lo moment únich, aquella hora precisa que no torna á presentarse may més durant la vida de un home. Prompte hagué de decidirse: ó s' entregava als seus enemichs ó emprenia la fuga. O arrostrava las persecucions del govern republicá, resolt á demanarli compte estret de la seva conducta, ó travessava la frontera, posant terra de per mitj entre la seva persona y l' poder dels seus enemichs

A Fransa l' esperava la presó, las persecucions, tal vegada l' martiri, tal vegada també una sublevació formidable dels seus entusiasmats admiradors. En cambi fugint de la seva patria, llensava á perdre inevitament l' éxit de la seva causa. Adoptá aquest últim partit. ¿Qui, que conega l' cor humá no trasllueix en aquesta resolució l' egoísta consell de una dona enamorada?

Mme. Bonnemain devía dirli:—La presó ¡quin horror! es

NOTICIAS FRESCAS.

—Vosté, que sol sempre saber cosas novas, ¿qué diihen? ¿qué passa? ¿qué explican? ¿qué contan?

Fássimen dos quartos, dónguin una crónica, cóntim lo que diihen, díguim lo que corra.

—Pues corra que en Cánovas t' un mal gra á la gola, que t' fa está á caseta

prenent caldo y sopas, sense dir paraula, sense badar boca, sense fer política, mirant certas sombras, nadant ab cautela y... guardant la roba.

Diihen que en Sagasta va pèl món sent l' home, corrent las provincias lo mateix que un conde, disparant discursos ab pólvora sola, recullint aplausos, apitant coronas, repartiat promesas, atipantse d' ostras, omplintse la panxa y buydant las copas.

Contan que de Cuba venen queiras fortas, porque diu que l' isla, baix la desastrosa má de 'n Polavieja, marxa tan revolta que ningú traballa, ni s' paga ni s' cobra, ni s' exportan géneros, ni n' entran de fora.

Resulta que mentres á Consuegra ploran al veure que tenen ja l' hivern á sobre y s' troban encare sense una casota,

ni grans ni utensilis, ni quartos ni robas, lo govern s' ocupa en discussions tontas sobre si seria millor fer tal cosa ó ferne tal'altra ó anar fentlas tofas...

y aixís passen dias, y á Consuegra s' moran, y 'ls inundats claman y l' govern fa l' ronsa.

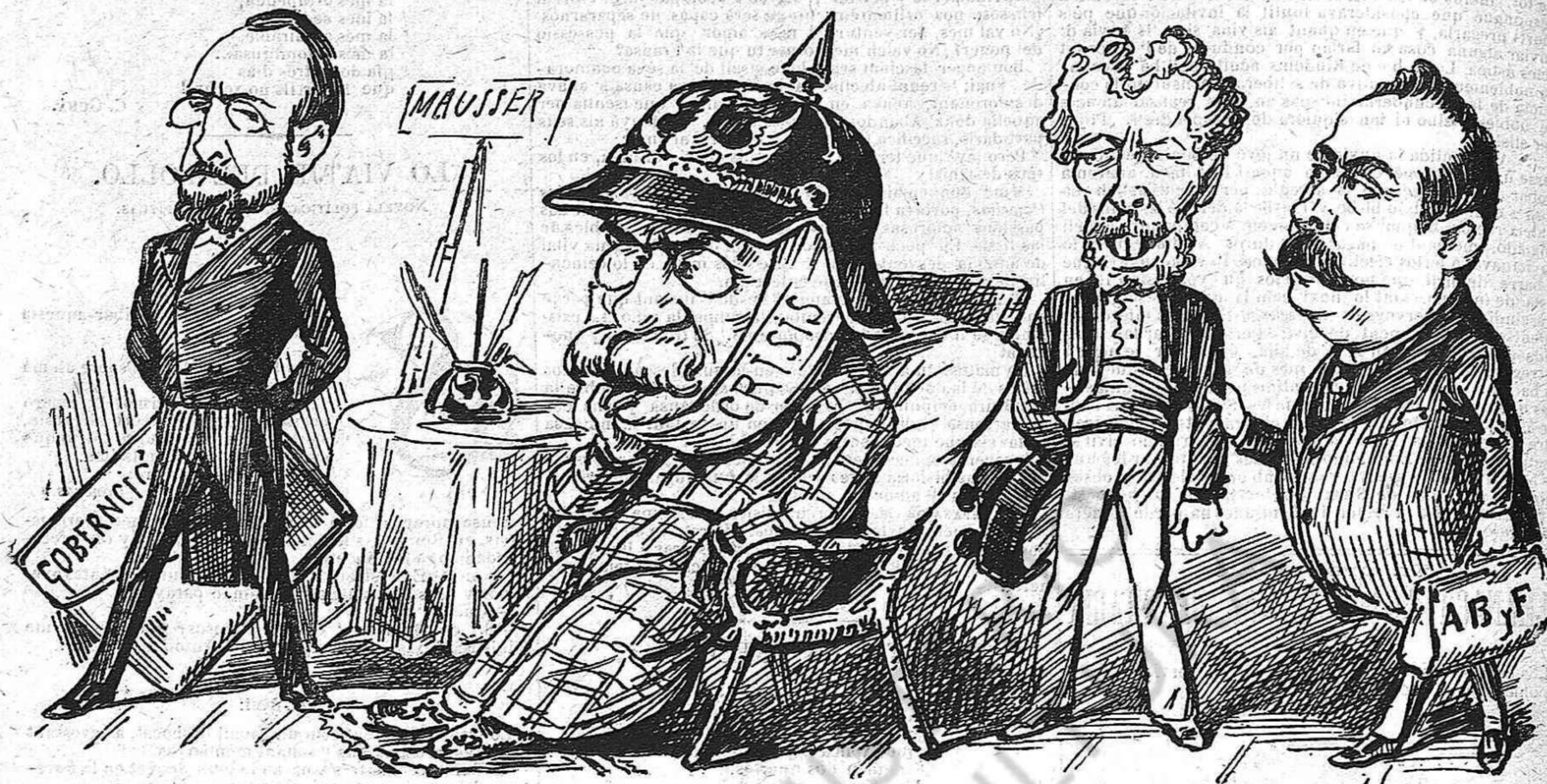
Donadas aquestas fresquíssimas novas, só's me resta dirli per tancar la crónica,

que en Martos fa l' serio, en Cos-Gayón ronca, en Campos medita, l' Isassa tremola, lo pa se'n apuja, va baixant la bolsa, l' or se pert de vista,

los céntims no s' mouhen, los hitllets aumen'an, los emigrants tornan, los íntegros callan, los carlins reposan, los del cop dormitan y 'ls mestres no cobran.

Per fi, una noticia,

UN IMITADOR DE 'N SAGASTA.

Quan ve una qüestió difícil,
compromesa y molt formal

—en Sagasta també ho feya—
lo milló es ferse 'l malalt.

Reus lo govern ha cambiat l' arcalde. Pero com que aquest cambi no s' ha realitzat a gust de la població, lo primer que ha trobat l' arcalde nou al ferse càrrech de la vara, ha sigut la gran xiulada del sigle.

Res: que 'ls paisans de 'n Prim han elevat al seu arcalde a la categoria de mónstruo.

Anant seguint las cosas aixís, prompte 'ls espanyols se dividiran en dos categorías: espanyols que menján y espanyols que xiulan.

En Romero Robledo ha anat a Madrid a veure si se arregla ab los conservadors.

Y 'ls conservadors están escamats: may li havian vist unas dents tan grossas com las que ara ensenya.

¿Logrará ferlas servir?

Mangiare ó non mangiare: ecco il problema.

D. Paco ja s' ho té pensat.

¿S' enten ab los conservadors? A Madrid se queda.

¿No s' hi pot arribar a entendre? Cap a Antequera talta gent. A Antequera a cultivar remolatxas y a fabricar sucre.

Sens perjudici de tornar a Madrid, aixís que s' obrin las Cortes; pero no a empendre 'l negoci del sucre, sino la fabricació del vinagre.

Lo Papa ha donat ordre de que se suspenguessen todas las pelegrinacions projectadas.

Crech que Lleó XIII ha obrat ab molta cordura, sobretot després dels grans escándols que 'ls pelegrins francesos van promoure a Roma.

Res: li van fer veure 'l pelegri, y ja 'n té prou.

Ja tots los conspiradors del famós complot descubert

a Sant Martí de Provencals, han sigut posats en llibertat, tots enterament, inclús lo Sr. Trescents.

Será necessari trasmetre a las generacions futuras un testimoni solemne del zel de las nostras autoritats.

Per lo tant, proposo que 's grabi la historia de aquesta terrible conspiració.. sobre una planxa.

Un parte que dias enrera va arribar a la comandancia de municipals, participava qu' en lo carrer dels Angels junt al Convent de las Minimas entre un pilot de runas s' havia trobat un fetó de uns tres mesos, embolicat ab uns draps blancs que havia sigut tirat allí pel sagrista del expressat convent Manuel Santaliesta, de 17 anys d' edat, lo qual habita com a porter en lo citat establiment.

Un convent de monjas... un sagrista... un fetó de tres mesos... Vels'hi aquí tres datos preciosos pera formar una bonica endavinalla.

¿Donarán la solució 'ls Tribunals de Justicia?

Aixís ho esperém.

Sr. Mar-y-Mon: ja veu lo que son las cosas humanas: ahí era vosté arcalde de Sant Andreu; avuy ha quedat reduhit a ximple particular.

No en va diu lo refrán: un home valent y una bota de vi bó, prompte s' acaban.

Y s' han acabat realment: l' home valent, vosté: la bota de vi bó, l' arcaldia de Sant Andreu.

Sona un estrepitós petardo en la Porta del Sol de Madrid, en las inmediacions del Caté Imperial.

Y diu un agent de l' autoritat:

—Jugadors no poden pas serho porque ara no 'ls molestém.

Hermosa confessió que pinta ab un sol rasgo l' actual situació conservadora.

Los conservadors fan com las cabras: sempre tiran *al monte*.

Lo Comissari regi que ha anat a portar socorros a Consuegra, ha fet gruar una pila de dias a aquells infelissos pagesos, una petita cantitat necessaria pera la compra de grans destinats a la sembra.

Aquest Comissari regi no déu estar enterat de una cosa: que per cullir s' ha de sembrar.

No en va li portarán a n' ell los llonguets a domicili.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans J. Vilardebó, J. Mugués, Vallés Petit, Tranquil de Reus, E. D. F., G. Colina, Potecari Brut, Y Saileutag, Còliga, P. Colomer, Un amic d' en Quico, R. Folgar, Un pobre cessant, D. Delgado, J. Ferrer, Carlos, J. Lasañus, J. Llopert y B., Fornaret, J. Trapoll, J. Giné y Morell, J. Gine (hereu de casa), Pere Roca, R. C. Julia, Onofre Viladot y F. Ferré:—Lo que 'ns envian aquesta setmana no la per casa.

Ciudadans Saldoni de Valcarca, Cintet Barrera y Cargol, Francesch Criach, Artur Casademunt, Antonet del Corral, Joanet de Berga, Agripina, Rossendo Pons, Dos comichs tronats, Aguilleta y G. Raresa:—Publicarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciut da E. Juan: Enterats.—Poeta per forsa: Va bé; pero 'ns balla pel cap haverho publicat. ¿En qu' n número del per-odich? Si tinguessem temps de mirarlo li diriam.—D. Bartrina: En la colecció d' aquest any hi falt. n alguns números: si dels que h' ha 'n voljun exemplar en las condiciones que voste indica. serveixis passar per la b'iga y anomenis com a colaborador.—A. Camps y Cortis: No ns acabab de fer felissos. J. Mallot Idem.—Marangi: Hauria d' estar escrit ab mes garbo.—Gestus II. ¿No podria enviarne un altra més apropiada?—F. Llenas: Va bé. A. Saltiveri: Estan p enas de incorreccions.—Naojet Scot: L' article manseja.—A. Llmoner: Va bé. P. R. T.: Son molt desgarradas. — abateret del Poble Sec: Es fluxi.—P. P. T.: Va b; pero prefeririam alguna cosa de més sustancia.—E. Vilardebó: Queda acceptat.—J. Blanch R. Idem.—R. Fabre: as: Procurarém complairel.—Ramonet R. Lo que 'ns envia esta bé: resp'cte al periodich de que 'ns parl.; no 'l rebem.—Follet: Mil gracias.—J. Aiamaliv: Aprofitarém lo dialecte: lo sonet fluxi: ja.—A. Pla y F.: Celebrém que l' escriuré tant li baja servit de consoli: si sigues més correcte y més llimat podria insertarse.—J. Puig C. ssanyas: Lo que ns remet es més propi per l' almanach de LA CAMPANA que pèl de LA ESCUELLA.—P. Alsina: Mil gracias: esta molt bé.—Xavier Aie: any: L' article esta al pel.—J. Rosselló: Va bé.—J. Roig: Idem: gracias mil.—V. Rahola: Idem, idem.—C. Planas y Font: Idem, idem.—J. Casanova Ventura: La prosa d' vos e té poch rellu.—A. Piera H.: Esta bé.—N. W. K.: Hi falta originalitat.—An. ón Riella: Me sembra la c. no qu' envia h. veria llegida ja en un altre llech.—A. Rosselló: Estan molt bé.—Dominengo Bartrina: Sens dupte per inadvertencia, aigun vers resulta desgabellat.—A. Bonaparte: Per massá extravagant no pot publicarse.—Amadeo: Esta bé. F. de Tal: Idem, idem.—M. Badia: Esta molt bé verificada; pero es tant verda; tant verda que no ns atrevim a publicarla.—J. Oromi A.: L' article careix de rellu y de condicions literarias.—F. J. Porteria: Esta molt bé.—Mackari Gin Ko-Ka: Es regular.—R. Giné (a) Llagosta: Ho aprofitarém com a moneda de la historia.—Xanigots: Lo que remet no va: envihi un altra cosa.—Andresillo: L' article passa; 'ls dibuixos no.—J. Lla: Los dibuixos al llapis son de molt mal reproduhir.—F. Gironella: ¿No podria enviar un altra composició més intencionada?—J. M. Ba'll: No fla prou bé.—J. Vilar: Es fluxi.—J. Casamillana: Gracias per l' obsequi.—Puj. d. as, Ramentol y C.: No 'ns fa felissos. G. Fabregas: Cas novas. De tot lo qu' envia, lo més passadó es la lle'reta.—J. Abril Virgili: La poesia *A una guapesa gravi da deu haverse extraviat*: a lo menos no recordém haverla rebuda: de lo demés s' aprofitara alguna cosa.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Eusebio Tasso, Arch. del Teatre, 11-23

10 céntims

DISSAPTE, 31 DE OCTUBRE

10 céntims

GRAN NUMERO EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

DEDICAT ALS MORTS, A LAS CATÁSTROFES DE CONSUEGRA Y A LA POLÍTICA PALPITANT

Espléndidas láminas necrológicas, dibujos fúnebres, vistas de Consuegra arruinada y alguna novedad que sorprenderá als nostres lectores. 8 planas de ilustració deguda a reputats artistas y text dels primers escriptors cataláns.